

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PODKARPACKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW
OKRĘGOWA RADA IZBY

L.dz. 76/PKORIA/2019

Rzeszów, dnia 28.05.2019r.

**Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe Sp. z o.o.
ul. Wyzwolenia 4
38-400 Krosno**

Dotyczy: konkursu jednoetapowego ideowego na opracowanie koncepcji urbanistyczno- architektonicznej osiedla budynków wielorodzinnych wraz z zagospodarowaniem terenu pomiędzy ul. Sikorskiego, ul. Hallera a linią kolejową w Krośnie;

Po wszechstronnej analizie treści Regulaminu powyżej wskazanego Konkursu, którego organizatorem jest Towarzystwo Budownictwa Społecznego- Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe Sp. z o.o., ul. Wyzwolenia 4, 38-400 Krosno, Rada Podkarpackiej Okręgowej Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej nawiązała kontakt z Organizatorem, oferując wszechstronną pomoc w zakresie usunięcia nieprawidłowości i wadliwych zapisów w ww. konkursie w tym m.in. przekazując organizatorowi przykładowy regulamin konkursu jednoetapowego opracowany przez SARP o. Rzeszów. Po prawie miesięcznym oczekiwaniu odbyło się spotkanie robocze, na którym zostały wyjaśnione wątpliwości i omówione konieczne do wprowadzenia zmiany w zapisach regulaminu konkursu. Podjęte przez Organizatora konkursu deklaracje wskazywały, iż do dnia 20 maja 2019r. nieprawidłowości zapisów regulaminu zostaną usunięte poprzez wprowadzenie ich właściwych odpowiedników. Niestety, do dnia 27 maja 2019r. czynności te nie zostały podjęte, a wg otrzymanych informacji Organizator konkursu wycofał się z poczynionych ustaleń, pozostając przy wadliwych zapisach konkursu.

W związku z powyższym Rada PKOIA RP pozostaje w obowiązku aby zwrócić uwagę na następujące okoliczności.

Zgodnie z uzasadnieniem wyroku Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej i Administracyjnej z dnia 11 grudnia 1981 r. w sprawie interpretacji prawa autorskiego w dziedzinie architektury: "Stosownie do art.1 ustawy o prawie autorskim przedmiotem tego prawa jest każdy otwór literacki, naukowy i artystyczny ustalony w jakiegokolwiek postaci. Utwór architektoniczny może być ustalony nie tylko w postaci gotowej budowli lub zespołu architektoniczno- urbanistycznego, lecz także w formie wszelkiego rodzaju planów, projektów i rysunków. Według art. 4 cyt. ustawy przedmiotem prawa autorskiego są nie tylko utwory ostatecznie wykonane, lecz także ich plany, zarysy, szkice, rysunki, modele i projekty. Projekt koncepcyjny osiedla mieszkaniowego z reguły nosi piętno osobistej twórczości jego autora przejawiającej się w inwencji twórczej i oryginalności pomysłu.

Okoliczność, że na wykonanie takiego projektu złożyła się praca większej ilości osób nie odbiera mu tego charakteru. O tym kto jest twórcą decyduje autorstwo myśli twórczej utrwalonej w postaci zaprojektowanej kompozycji przestrzennej, a nie współudział w szeregu czynności techniczno - wykonawczych, jakimi jest np. rozrysowanie koncepcji według pomostu jej autora. Nie ma natomiast znaczenia, czy projekt taki został zatwierdzony- i to bez względu na to, czy zatwierdzenie jest potrzebne czy nie. Reasumując - projekt koncepcyjny urbanistyczno-architektoniczny osiedla mieszkaniowego podlega ochronie prawa autorskiego.

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PODKARPACKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW
OKRĘGOWA RADA IZBY

Według art.12 § 1 ustawy o prawie autorskim, prawo autorskie do projektu architektonicznego przeznaczonego dla budownictwa przysługuje tej jednostce gospodarki uspołecznionej, której pracownik wykonał utwór na podstawie stosunku służbowego lub umowy o pracę, lub na której zamówienie utwór wykonano. Jednakże twórca zachowuje wyłączne prawo do ochrony autorskich dóbr osobistych.

W związku z powyższym domaganie się przekazania osobistych praw autorskich jednostce zlecającej lub zatrudniającej architekta jest bezprawne.

Zapisy niezgodne z prawem, dotyczące ważnego konkursu na tak istotny i duży obszar miasta Krosno, z przeznaczeniem pod zagospodarowanie go na tereny mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego, nie tylko nie gwarantują uzyskania zwycięskiej, a więc wybranej w drodze konkursu, najlepszej pracy projektowej, ale także jej realizacji w drodze ewentualnego zamówienia z tzw. wolnej ręki, co winny zapewniać właściwie opracowane zapisy Regulaminu konkursu, służącego realizacji celu, jakiemu ma ten konkurs służyć- a więc wyłonieniu najlepszej koncepcji urbanistyczno- architektonicznej osiedla budynków wielorodzinnych.

Ponadto, przedstawiony Regulamin tego Konkursu zawiera cały szereg uchybień natury merytorycznej i organizacyjno – technicznej, wśród których w szczególności należy wymienić następujące zagadnienia:

1. Regulamin nie stawia uczestnikom Konkursu wymagań odnośnie wykształcenia, uprawnień zawodowych i doświadczenia zawodowego w zakresie architektury gwarantujących należyty poziom prac konkursowych.
2. Regulamin nie stawia żadnych ograniczeń odnośnie relacji łączących uczestników Konkursu z członkami Sądu Konkursowego.

3. Materiały wyjściowe oddane do dyspozycji uczestników Konkursu nie zapewniają możliwości profesjonalnego i rzetelnego opracowania prac konkursowych, w szczególności uniemożliwia to brak następujących opracowań:

- mapy sytuacyjno-wysokościowej terenu;
- doprecyzowanego programu funkcjonalno- użytkowego dla poszczególnych obiektów – podane w rozdziale 3 pkt II. wytyczne architektoniczne dają możliwość zbyt dużej swobody interpretacji, przy równoczesnym braku informacji odnośnie wymaganej powierzchni użytkowej obiektów handlowo– usługowych z doprecyzowaniem ich ilości, typologii i charakteru;
- brak precyzyjnego określenia wymagań realizacji inwestycji w oparciu o przedstawioną koncepcję (trzy lub cztery etapy – skutkują brakiem równoważnych zasad oceny koncepcji);
- brak podanych informacji odnośnie wymaganego uwzględnienia wszystkich grup wiekowych (przewidywany podział i wytyczne do projektowania);

4. Wątpliwości budzi nieprecyzyjny i rozbieżny zakres wymagań w odniesieniu do ww. opracowań podany w poszczególnych rozdziałach Regulaminu, i tak:

- koncepcja zagospodarowania terenu w skali 1:1000 i rozwinięcie wybranych fragmentów w skali 1:500; architektura obiektów wraz z rzutami, przekrojami i elewacjami budynków w skali 1:200 i charakterystycznym detalem architektonicznym w odpowiedniej skali (bez jej podania)- rozdział 2 – pkt IV ;
- wymóg przedstawienia rozwiązań lokali mieszkalnych z układem mebli i wyposażenia, z wymogami ergonomii w postaci jednego rzutu dla jednego typu mieszkania w skali 1:50 – rozdział 3 pkt II;
- koncepcja zagospodarowania terenu przedstawiona na mapie sytuacyjno- wysokościowej terenu w skali 1:250; charakterystyczny przekrój (brak określenia czego?) w skali 1:250; rozwiązania obiektów kubaturowych (rzuty, elewacje w skali 1:100) – rozdział 4 pkt IV.

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PODKARPACKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW
OKRĘGOWA RADA IZBY

W ocenie Rady Podkarpackiej Okręgowej Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej powyżej wskazane nieprawidłowości z całą pewnością mogą grozić konsekwencjami prawnymi i doprowadzą do braku zainteresowania tym konkursem w środowisku architektonicznym, co z kolei uniemożliwi zrealizowanie przez Zamawiającego założonych celów- wyboru najlepszego rozwiązania urbanistyczno-architektonicznego dla dużego obszaru miasta Krosna.

W związku z powyższym, w poczuciu odpowiedzialności za prawidłowe kształtowanie ładu przestrzennego, Rada Podkarpackiej Okręgowej Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej wyraża głębokie zaniepokojenie i sprzeciw oraz ostrzega przed konsekwencjami dalszego procedowania ww konkursu, równocześnie przekazując swoje stanowisko wszystkim członków IA RP.

Równocześnie Rada PKOIA, licząc na unieważnienie obecnego konkursu, wespół z SARP o: Rzeszów oferuje swą pomoc przy opracowaniu prawidłowego regulaminu dla tego i innych konkursów.

Z wyrazami szacunku,

Renata Święcińska- architekt IARP
Przewodnicząca Rady
Podkarpackiej Izby Architektów RP

Andrzej Pawłowski- architekt IARP
Sekretarz Rady
Podkarpackiej Izby Architektów RP

Otrzymuje:

1. Prezydent Miasta Krosna Sz.P. Piotr Przytocki
2. A/a